

N:o 40.

Af herr Ekenman, Victor, om statslån till Ulricehamn—Vartofta jernvägsaktiebolag.

På initiativ af några företagsamme män i Ulricehamns stad och närliggande ort, blef år 1871 börjad anläggning af jernväg mellan bemälde stad och Vartofta station å statens jernvägar, hvilken anläggning, öppnad för allmän trafik den 4 december 1874, kostat aktiebolag, som låtit utföra arbetet, sammanlagdt ungefär 900,000 kronor. Utaf detta belopp utgöra till fulla inbetalda aktier 464,100 kronor, hvaremot öfriga medel blifvit upplånade på följande sätt:

ett obligationslån å 330,000 kr. mot $5\frac{1}{2}$ % ränta och $1\frac{1}{2}$ % amortering;

ett lån i Ulricehamns sparbank å 100,000 kr. mot $5\frac{1}{2}$ % ränta och $2\frac{1}{2}$ % af primitiva beloppet amortering; samt

i öfrigt lån i enskild bank mot $6\frac{1}{2}$ % ränta.

När nu härtill kommer, att bolaget å förstnämnda lånet fick vidkännas 12 % kapitalrabatt, torde vara uppenbart, att denna jernväg, som ej fått något som helst understöd af staten, ej ens förmånen af fri jord öfver kronans egendommar, tillkommit och måst arbeta under mycket tryckande förhållanden, hvilka, då Ulricehamns stad och derintill belägna landtkommuner i väsentligaste mån tillsläppt aktiekapitalet, måste menligt återverka i ekonomiskt afseende å den ort, som är intresserad uti ifrågavarande jernväg.

En lättnad i detta betryck samt möjlighet att inom ej för långt aflägsen tid kunna afsätta medel till reservfond och göra någon utdelning å aktierna skulle påtagligen kunna vinnas genom en konvertering af de lån, som belasta jernvägsföretaget, så att ränteutgifterna nedattes. Genom en sådan åtgärd skulle äfven blifva möjligt lemna så-

dana nedsättningar i gällande frakttaxa, så att jernvägen på ett fullkomligare sätt än hittills skett, kunde tillgodose ortens intressen. Emellertid är det tydligt, att jernvägsbolagets kredit ej är så stark, att en rätt förmånlig lånekonvertering af jernvägsbolaget på egen hand skall kunna åstadkommas. Som nu med utdrag af bolagets räkenskaper kan visas, att intägterna allt sedan banan öppnats, varit tillräckliga icke allenast för betäckande af driftkostnad utan äfven för ränta och skälig amortering å skulderna, tvekar jag ej att föreslå, det staten härvid måtte mellankomma, enär detta utan risk eller skada för staten kan ske.

På grund af detta anförda vågar jag föreslå,

att af statsmedel må till Ulricehamn—Wartofta jernvägsaktiebolag mot första inteckning uti bolagets jernväg med tillhörigheter lemnas såsom lån 430,000 kronor, som skall förräntas och amorteras med ungefär fem procent för år, deraf omkring $4\frac{1}{2}$ procent räknas såsom ränta och resten såsom amortering, allt enligt Riksdagens närmare bestämmelser.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1887.

Victor Ekenman,

Riksdagsman för Elfsborgs län.

Häruti instämma:

R. von Kræmer, *F. W. Dahl,*

Riksdagsmän för Elfsborgs län.